

Opgave 1

En elektriker sælger forlængerledning efter mål. Ledningen koster 2 kroner pr. meter, og de to elektriske stik koster 40 kroner i alt.

a) Opstil en formel til at beregne den samlede pris y kr. for en forlængerledning på x meter.

Pris pr meter, svare til funktionens hældningskoefficient:

$$a:=2 \triangleright 2$$

Prisen for de to elektriske stik er begyndelsesværdien, da det er prisen man betaler uanset hvor lang en ledning man skal bruge:

$$b:=40 \triangleright 40$$

Den samlede pris i kr kan derfor udregnes som:

$$y=a \cdot x+b \triangleright y=2 \cdot x+40$$

Hvor x er ledningens længde i meter.

Opgave 2

Figuren viser DONG Energy's anvendelse af kul til energiproduktion i årene 2006 og 2016. Udviklingen i perioden 2006–2016 kan beskrives med en eksponentiel model

$$y=b \cdot a^x$$

hvor x er antal år efter 2006, og y er mængden af kul, målt i mio. tons, der er anvendt til energiproduktion.

a) Benyt figurens oplysninger til at bestemme tallene a og b.

Vi ved at når $x=0$ (antal år efter 2006) så er forbruget af kul (i mio. tons) $y=6,2$

$$x_1:=0 \triangleright 0$$

$$y_1:=6.2 \triangleright 6.2$$

Vi ved at når $x=10$ (år 2016) så er forbruget af kul (i mio. tons) $y=1,7$

$$x_2:=10 \triangleright 10$$

$$y_2:=1.7 \triangleright 1.7$$

Ved at benytte to-punktsformlen for en eksponentiel funktion så kan vi finde

$$\text{fremskrivningsfaktoren: } a:=\sqrt{\frac{y_2}{y_1}}^{\frac{x_2-x_1}{x_2-x_1}} \triangleright 0.878629$$

Vi finder begyndelsesværdien b, ved at bruge formelen: $b:=\frac{y_1}{a^{x_1}} \triangleright 6.2$

b) Bestem halveringskonstanten, og gør rede for, hvad dette tal fortæller om udviklingen.

Halveringskonstanten finder vi med formlen:

$$t_{\text{halv}} = \frac{\log_{10}\left(\frac{1}{2}\right)}{\log_{10}(a)} \rightarrow 5.35695$$

Halveringskonstanten er 5,4 og viser at forbruget af kul bliver halveret hver gang der er gået 5,4 år.

Opgave 3

For en type fisk har man undersøgt sammenhængen mellem fiskens længde og dens vægt. Sammenhængen kan beskrives ved modellen

$$f(x) = 0.011 \cdot x^{3.11} \rightarrow \text{Udført}$$

Hvor x er længden målt i centimeter og y er vægten målt i gram.

a) Hvor meget vejer en fisk på 33 cm ifølge modellen?

Vi finder funktionsværdien når $x=33$

$$f(33) \rightarrow 580.726$$

Altså viser modellen at fisken vejer 581 g når fisken er 33 cm lang.

b) Hvor lang skal fisken være for at dens vægt kommer over 150 g?

Først vil vi finde den længde der hvor modellen forudsiger at fisken vejer 150 g, det gør vi ved at løse ligningen $f(x)=150$, det kan vi gøre med solve-funktionen i Nspire:

$$\text{solve}(f(x)=150, x) \rightarrow x=21.3543$$

Derfor skal fisken være over 21.4 cm før den vejer mere end 150 g.

Man undersøger 2 fisk. Den største af fiskene er 25% længere end den mindste.

c) Hvor mange procent vejer den største fisk mere end den mindste?

For at fremskrive fiskens længde med 25 % skal man gange med 1,25:

$$k = 1.25 \rightarrow 1.25$$

Fra modellen ved vi at $a = 3.11 \rightarrow 3.11$

Vi kan finde ændringen i funktionsværdien ved følgende udregning:

$$k^a \rightarrow 2.00166$$

Altså bliver vægten fremskrevet med en faktor 2, og vi kan finde den procentvis ændring som

$$(2-1) \cdot 100 \rightarrow 100$$

Altså stiger fiskens vægt med 100% når dens længde vokser med 25%